

53 § Valtuustoaloite Nuorisopassin kehittämiseksi

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta 11.6.2024 § 53

Toimialajohtajan päätösehdotus

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta päättää, että Nuorisopassin ja muissa nuorille suunnatuissa erityisissä toimenpiteissä edetään alla olevan valmistelun mukaisesti. Aloite katsotaan loppuun käsitellyksi.

Päätös

Hyväksyttiin. Lisäksi lautakunta päätti, että jatketaan neuvotteluja ammatillisten oppilaitosten kanssa heidän liittymisekseen.

Asiantuntijana kuultiin kulttuuri- ja vapaa-aikajohtaja Pekka Partasta.

Valmistelu

kulttuuri- ja vapaa-aikajohtaja Pekka Partanen p. 040 5454567

Iisalmissa on erittäin monipuoliset harrastusmahdollisuudet ja tuemme lasten ja nuorten harrastamista monin eri tavoin. Hallitusohjelman mukaista harrastamisen mallia on meillä toteutettu Iisalmen harrastamisen -mallin mukaisin toimenpitein vuodesta 2021 lähtien. Lisäksi tuemme perheiden, lastensuojeluyksikköjen ja perhekotien harrastamista liikuntatilojen maksuttomilla vuoroilla sekä vähävaraisten kulttuurin ja liikunnan harrastamista Kaiku-kortilla. Lasten ja nuorten omatoimisen harrastamisen kannustamiseksi Iisalmissa on käytössä älypuhelimella toimiva Nuorisopassi, joka tarjoaa erilaisia etuja lasten ja nuorten vapaa-ajan harrastamisen. Nuorisopassin käyttäjäryhmää laajennettiin alkuvuodesta 2024 ulottumaan 5.-9. luokkaisten lisäksi myös lukiolaisiin (Fredo), ja sen on ottanut käyttöön suurin osa ko. ikäluokasta. Nuorisopassia ja Fredoa kehitetään vuosittain määrärahojen puitteissa. Alkuvuodesta 2024 kartoitettiin myös YSAO:n ja Sakky:n mukaan lähtemistä FredoApp:n piiriin. Neuvottelujen tuloksena molemmat oppilaitokset päättivät, että he eivät lähde toimintaan mukaan.

Edellä mainituista käynneistä aiheutuvat kustannukset katetaan joko hankerahalla tai kaupungin itsensä kustantamana. Esimerkiksi uimahallin Nuorisopassin ja Fredon käyttö on budjetoitu liikuntapalveluihin, josta uimahalli- ja kuntosalikäynnit kustannetaan, Kaiku -kortista aiheutuvat kulut on budjetoitu vastavaasti Hyte:n kustannuspaikalle.

Nuorisopassin laajentaminen yli 16-vuotiaisiin nuoriin, jotka eivät ole esimerkiksi oppilaitoksen kirjoilla, on teknisesti liian haastavaa ja vaatii resursseja. Oppilaitoksen kirjoilla olevien oppilaiden henkilötiedot on viety sovellukseen sähköisesti keskitetysti koulujen kautta tietosuoja huomioiden. Sovellus vaatii alaikäisiltä vanhempien kirjallisen luvan. Nuorisopassiin ja Fredoon määritellyillä rajoituksilla pystymme ohjaamaan esimerkiksi uimahallin kuntosalin käyttöä. Kuntosalin käyttöaste on tällä hetkellä korkea. Osa passin etuuksista ovat lisäaluelaitosten yritysten tarjoamia maksuttomia etuja tai osittain tuettavia. Jos poistamme aloitteessa mainitut rajoitukset nuorisopassin käytöstä, se tarkoittaa kustannusten lisäystä nykyiseen käytettävään määrärahaan, myös eri yritysten tarjoamien etuuksien osalta.

Nuorten hyvinvoinnin tukemiseksi olemme suunnittelemassa yhteistyössä Pohjois-Savon hyvinvointialueen ja Ylä-Savon kuntien kanssa sähköisen alustan (Terve Päivä) käyttöönottoa elintapaohjaukselle, kohdentuen toisen asteen opiskelijoihin (yli 16-vuotiaisiin). Tähän liittyen elintapaohjauksen piirissä olevia nuoria on suunniteltu tuettavan esimerkiksi maksuttomilla uimahalli- ja kuntosalikäynneillä.

Edellä mainittujen ja suunnittelussa olevien toimintatapojen etu on siinä, että niillä saadaan kohdennettua toimenpiteitä sellaisiin nuoriin, joille siitä on erityisesti hyötyä. Lisäksi kohdentamisella ja aikarajoituksilla pystymme ohjaamaan liikuntatilojen ja -alueiden käyttöä.

Vaikutusarviointi

1. Inspiroiva Iisalmi

- Olemme hyvinvointia ja osaamista aktiivisesti kehittävä kaupunki, jossa toimintaa uudistetaan rohkeasti kouluttamalla henkilöstöä, tarjoamalla uusia palveluja sekä olemalla mukana kokeiluissa
- osallistamme käyttäjäryhmät ja kolmannen sektorin mukaan palveluiden suunnitteluun ja viestimme palvelutarjonnastamme aktiivisesti ja monikanavaisesti
- edistämme kuntalaisten hyvinvointia kannustamalla omatoimiseen liikunnan ja kulttuurin harrastamiseen sekä tarjoamalla monipuoliset ja saavutettavat kulttuuri- ja vapaa-ajan palvelut yhteistyössä kolmannen sektorin kanssa
- huomioimme väestörakenteen muutokset ennakoivasti palvelutarjonnan kehittämisessä eri ikätasolle ja kohderyhmille
- teemme päätöksiä, joilla turvataan perheiden, lasten ja nuorten mahdollisuudet turvalliseen kasvuun ja hyvään oppimiseen

Nuorten harrastamisen tukeminen vaikuttaa positiivisesti nuorten hyvinvointiin ja terveyteen pitkällä aikavälillä. Ei erityisiä yritysvaikutuksia.

Muutoksenhaku

1A. Päätöksestä ei saa tehdä valitusta tai oikaisuvaatimusta, koska päätös koskee valmistelua tai täytäntöönpanoa, kuntalaki 136 §.

Otto-oikeus

Ei otto-oikeutta.

Toimenpiteet, otteet

Kaupunginvaltuusto
Aloitteen tekijä
Kulttuuri- ja vapaa-aikajohtaja

Oheisaineisto

Valtuustoaloite Nuorisopassin kehittämiseksi, ei verkkojulkinen

Kaupunginhallitus 25.3.2024 § 78

Kaupunginjohtajan päätösehdotus

Kaupunginhallitus merkitsee aloitteen tietoonsa ja lähettää sen valmisteltavaksi sivistys- ja hyvinvointitoimialalle. Aloite on käsiteltävä 18.9.2024 mennessä.

Päätös

Hyväksyttiin.

Valmistelu

Hallintojohtaja Niina Puumalainen, p. 0400 771 092

Keskustan valtuustoryhmä jätti valtuustoaloitteen nuorisopassin käyttömahdollisuuksien laajentamisesta ja yläikärajan nostamisen mahdollisuuksista kaupunginvaltuuston kokouksessa 18.3.2024 § 24.

Muun muassa tietoaanurista.fi- sivustolla kerrotaan, että lasten ja nuorten jaksaminen ja mielenterveyden ongelmat ovat lisääntyneet. Koronapandemia ja rajoitustoimet heikensivät tilannetta entisestään. Tiedossa on myös että kutsunnoissa on todettu nuorten kunnon heikentyminen ja hylkäysprosentin kasvu sen vuoksi.UKK-Instituutin mukaan kaikille 7-17-vuotiaille suositellaan monipuolista, reipasta ja rasittavaa liikkumista vähintään 60 minuuttia päivässä yksilölle sopivalla tavalla.

Valtakunnallisessa, vuonna 2020 tehdyssä LIITU-tutkimuksessa selvisi, että vain harva lukiolainen liikkui vähintään tunnin päivässä jokaisena viikon päivänä. Uusin LIITU-tutkimus on parhaillaan käynnissä, sen toteuttaa Jyväskylän

Yliopisto ja tuloksia odotellaan tämän kevään aikana.

Meillä Iisalmessa on käytössä suosittu Nuorisopassi 5.-9-luokkalaisille sekä Seniorikortti +65-vuotiaille. Peruskoulun jälkeen nuoret ovat ns. väliinputoajia eikä heille ole kaupungin puolesta tarjolla liikunnallisia kannusteita. Tiedossamme on, että lyseolla on ollut kuukauden päivät käytössä Fredo-appi, jolla saa noita samoja etuja kuin Nuorisopassillakin, mutta muilta yli 16v se puuttuu. Lisäksi tuossa Fredossa on samat rajoitukset kuin Nuorisopassissakin.

Iisalmi voi olla tukemassa nuoriamme laajentamalla Nuorisopassin ikärajaa 20-vuotiaaksi saakka. Se toimisi ennaltaehkäisevänä toimenä sosiaalisesti ja fyysisesti nuoren elämässä ja olisi myös yksi pitovoimatekijä. Nuorisopassiin saisi lisää yhteistyökumppaneita- esimerkiksi Kansalaisopiston- harrastusmahdollisuuksien lisäämiseksi.

Iisalmen Keskustan valtuustoryhmä on huolissaan iisalmelaisten nuorten hyvinvoinnista ja esittää, että kaupunkistrategiamme ja hyvinvointisuunnitelmamme johdolla Nuorisopassin mahdollisuuksia kehitetään ja päivitetään sekä sen ikärajaa nostetaan 20 vuoden ikään saakka eli koko toisen asteen iän kattavaksi. Samalla esitämme, että passien aikarajoitukset poistetaan.

Muutoksenhaku

1A. Päätöksestä ei saa tehdä valitusta tai oikaisuvaatimusta, koska päätös koskee valmistelua tai täytäntöönpanoa, kuntalaki 136 §.

Otto-oikeus

Ei otto-oikeutta.

Toimenpiteet, otteet

kirjaaminen asiakortille
toimialajohtaja / sivistys- ja hyvinvointitoimiala
hallintosihteeri / sivistys- ja hyvinvointitoimiala

Oheisaineisto

Valtuustoaloite Nuorisopassin kehittämiseksi, ei verkkojulkinen